

پیام هیئت دبیران کانون نویسندگان ایران به هشتادوسومین کنگره انجمن جهانی قلم

“آزادی اندیشه و بیان و نشر در همه عرصه‌های حیات فردی و اجتماعی
بی‌هیچ حصر و استثناء حق همگان است. این حق در انحصار هیچ فرد،
گروه

یا نهادی نیست و هیچ کس را نمی‌توان از آن محروم کرد”

(اصل اول منشور کانون نویسندگان ایران)

اعضای محترم انجمن جهانی قلم

درود!

برگزاری هشتادوسومین کنگره انجمن جهانی قلم را به اعضا و همه
نویسندگانی که دغدغه زیستن در جهانی آزاد و برابر دارند، شادباش
می‌گوییم. کانون نویسندگان ایران که تا چند ماه دیگر (آوریل
2018) وارد پنجاهمین سال تاسیس خود می‌شود از فرصت پیش‌آمده برای
سخن گفتن با اعضای انجمنی که در بالای هدف‌های خود پاسداری از
آزادی بیان را قرار داده، خرسند است. این همان هدفی است که کانون
نویسندگان ایران بر اساس آن تشکیل شده است و در راهش، در رژیم
گذشته و کنونی، همواره متحمل فشار و آزار و ممنوعیت و سرکوب
بوده است. بازداشت و زندان و احضار پیاپی اعضای این تشکل از زمان
تاسیس آن و بعدها به قتل رساندن برخی از آنها در پروژه‌هایی که
ماموران امنیتی طراحی کرده بودند، فقط گوشه‌ای از شرایط خشونت‌بار
و سبانه‌ای است که کانون در طول سالیان حیات خود با آن روبرو
بوده و هست. این رویه همچنان ادامه دارد و در شکل‌های دیگر تکرار
می‌شود. برای درک بهتر این وضعیت شاید دانستن این نکته کافی باشد
که کانون برای انجام فعالیت‌هایش حق داشتن حتی یک اتاق را به نام
خود ندارد و گاه جلساتی که در منزل اعضا برگزار می‌کند با تهدید
ماموران امنیتی مواجه می‌شود. سال گذشته با هجوم ماموران به محل

برگزاری مجمع عمومی کانون که منزل شخصی یکی از اعضا بود، از تشکیل آن جلوگیری کردند؛ کاری که در این سالها بارها تکرار شده است. ممانعت از برگزاری مراسم و جلسات ادبی و پرونده‌سازی امنیتی برای اعضا و . . . گستره‌ی این برخوردها به کانون محدود نیست و عرصه‌های دیگر را نیز دربر دارد. هم‌اکنون چندین خبرنگار، وبلاگ‌نویس و کسانی‌که عقاید خود را در سطح عمومی ابراز داشته‌اند در زندان هستند و حتی بعضی از آنها حکم اعدام گرفته‌اند. شماری از فعالان حقوق زن، کنشگران حقوق کودک و اعضای تشکلهای کارگری در زندان هستند. در همین روزها (و احتمالاً زمانی که شما این پیام را می‌شنوید) چندین زندانی از همین نوع که برشمردیم، برای اعتراض به پایمال شدن حقوق اولیه‌اشان نزدیک به پنجاه روز است که در اعتصاب غذا بسر می‌برند.

همکاران عزیز!

در بیان نتیجه‌ی چند دهه اعمال سانسور و کاربرد سیستماتیک سیاست‌های فرهنگی حاکمیت در عرصه‌ی ادبیات و هنر، همین بس که در کشور 80 میلیونی ایران تیراژ کتاب به سیصد نسخه رسیده و خودسانسوری به مثابه‌ی تابعی از سانسور، بیدادگرانه و موریانه‌وار به جان فرهنگ انسانی افتاده است و هر دم آن را پوک‌تر می‌کند. در جهان قرن بیست‌ویکم متأسفانه هنوز جایی، جاهایی وجود دارد که نویسندگان مجبورند برای انتشار کتاب خود از دولت مجوز بگیرند و اثر خود را ابتدا از چشم ماموران دولتی بگذرانند و سپس منتشر کنند؛ ایران یکی از این معدود کشورهاست. عرصه‌ی هنر، از موسیقی تا سینما و از تئاتر تا رقص نیز از ویرانگری سانسور در امان نیست. طرفه آن‌که نیمی از جمعیت؛ یعنی زنان حق وارد شدن به بعضی از هنرها را ندارند. کانون نویسندگان ایران در کنار تلاشهای دیگر، برای توجه بیشتر جامعه به اثرهای مخرب سانسور و مبارزه با آن، نزدیک به یک دهه است که روز سیزدهم آذر را روز مبارزه با سانسور در ایران نام‌گذاری کرده است.

با وجود همه‌ی تنگناهایی که دولت‌ها در نیم قرن عمر کانون بر فعالیت آن تحمیل کردند این تشکل از هدفهای اساسی خود گامی به عقب برنداشت و مبارزه‌اش را با سانسور حکومتی، دفاع از آزادی بیان و حقوق صنفی و حیثیت اجتماعی نویسندگان ادامه داد. این راه ناگزیر نویسندگانی است که یقین دارند شکوفایی ادبیات و هنر و هر نوع ابراز وجود آدمی جز با آزادی بیان بی‌هیچ حصر و استثنا ممکن نیست.

امیدواریم هشتادوسومین کنگرهی انجمن جهانی قلم با نتیجه و موفقیت بسیار برگزار شود. با توجه به هدفهای تعریف شده، بی‌تردید برای این انجمن موفقیت معنای دیگری جز بسط هرچه بیشتر آزادی بیان در جهان و از میان بردن موانع پیش روی آن ندارد. هر ذره عقب راندن سانسور و رها کردن قلم از شر آن برای کانون‌ها و انجمن‌هایی مانند انجمن قلم یک پیروزی محسوب می‌شود. کانون نویسندگان ایران خود را جزو جامعهی جهانی اهل قلم می‌داند و انتظار دارد در مسیر ناهموار کوشش‌هایش و در شرایطی که گوشه‌ی بسیار کوچکی از آن را توصیف کردیم، از حمایت‌های معنوی انجمن قلم و نویسندگان آزاد اندیش جهان برخوردار شود.

اگر چهره‌ی جهان اکنون خونین است، اگر جهل و عقب‌ماندگی به صورت بمب میان مردم منفجر می‌شود و قربانی می‌گیرد، اگر رنج و اندوه و فقر و بی‌سوادی در جای جای جهان زندگی بسیاری از انسان‌ها را تیره و تار کرده است و صدها "اگر" دیگر از این دست . . . یکی از دلایلی که به عقب رانده شدن قلم‌های مستقل و شریف و انسان‌گرا و تحدید آزادی بیان از سوی دولت‌ها و جریان‌هایی است که از چنین وضعیتی سود می‌برند. وظیفه‌ای که ما به عنوان نویسندگان بر عهده داریم رهایی این قلم‌هاست تا بیشتر و بیشتر به عرصه بیایند. درود بر کوشش شما.

هیئت دبیران کانون نویسندگان ایران

16 سپتامبر 2017 (25 شهریور 1396)